

VLASTNÍ ČÍSLA MATICE

pokud $A \cdot \vec{x} = \lambda \cdot \vec{x}$, potom $\vec{x} \neq \vec{0}$ je vlastní vektor matice a λ je vlastní číslo matice

$$A \cdot \vec{x} - \lambda \cdot \vec{x} = 0$$

$$A \cdot \vec{x} - \lambda \cdot I \cdot \vec{x} = 0 \quad (I \text{ je jednotková matice})$$

$$(A - \lambda \cdot I) \cdot \vec{x} = 0$$

nechceme, aby $\vec{x} \neq 0$

$$\rightarrow |A - \lambda \cdot I| = 0 \leftarrow \text{charakteristické rovnice}$$

\uparrow charakteristický polynom

Pří:

$$A = \begin{pmatrix} 4 & -3 \\ 6 & -5 \end{pmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} 4-\lambda & -3 \\ 6 & -5-\lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\begin{vmatrix} 4-\lambda & -3 \\ 6 & -5-\lambda \end{vmatrix} = (4-\lambda) \cdot (-5-\lambda) - 6 \cdot (-3) = -20 - 4\lambda + 5\lambda + \lambda^2 + 18 = \lambda^2 + \lambda - 2$$

$$\lambda^2 + \lambda - 2 = 0$$

$$D = b^2 - 4 \cdot a \cdot c = 1 - 4 \cdot 1 \cdot (-2) = 9$$

$$\lambda_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{9}}{2} = \frac{-1 \pm 3}{2} \quad \begin{cases} \lambda_1 = 1 \\ \lambda_2 = -2 \end{cases}$$

vlastní vektory:

$$\lambda_1 = 1: \begin{pmatrix} 4-1 & -3 \\ 6 & -5-1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} 3x - 3y = 0 \\ 6x - 6y = 0 \end{cases} \rightarrow x - y = 0 \rightarrow x = y$$

$$\rightarrow \text{např. } \vec{x} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\lambda_2 = -2: \begin{pmatrix} 4-(-2) & -3 \\ 6 & -5-(-2) \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} 6x - 3y = 0 \\ 6x - 3y = 0 \end{cases} \rightarrow 2x - y = 0 \rightarrow y = 2x$$

$$\rightarrow \text{např. } \vec{x} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

dominantní vlastní číslo

největší $|\lambda|$

pro minulé příklad je to -2

Mocninna' metoda (Power method)

iterační metoda

k matici A hledáme dominantní vlastní číslo

zvolíme si libovolný vektor \vec{x}

vynešeme ho $A: \vec{x} \leftarrow A \cdot \vec{x}$

najdeme největší (v absolutní hodnotě) složku vektoru \vec{x} : e

např.: $\vec{x} (2, -5, 8, 1, 0, -12) \rightarrow e = 12$

každou složku vektoru \vec{x} vydělíme e

opakuje se, dokud výsledek není dost přesný

$\rightarrow \vec{x}$ je vlastní vektor příslušný dominantnímu vlastnímu číslu

\rightarrow dominantní vlastní číslo:

$$A \cdot \vec{x} = \lambda \cdot \vec{x} \rightarrow \lambda \text{ je dominantní vlastní číslo}$$

tato metoda (jako každá iterační metoda) nefunguje vždy

pokud má matice zdivnělé řádky

pokud zvolíme jako počáteční jiný vlastní vektor,

pokud dominantní číslo "není dost dominantní"

např.: $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = -1, \lambda_3 = 30, \lambda_4 = 2$ (bude fungovat)

$\lambda_1 = -2, \lambda_2 = 1, \lambda_3 = -1, \lambda_4 = 1,5$ (nejprve nebude fungovat)